

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2010-4-157  
Karar Sayısı : 10-62/1277-481  
Karar Tarihi : 30.9.2010

(Muafiyet)

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,  
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,  
Reşit GÜRPINAR

**B. RAPORTÖRLER** : Süleyman CENGİZ, Hale GÜNDÜZ

**C. BİLDİRİMDE**

**BULUNAN** : Sigorta Bilgi Merkezi  
Temsilcisi: Av. Turgan GÜRMENT  
Mete Cd. No:12/7 34437 Taksim/İstanbul

**D. TARAFLAR** : Sigorta Bilgi Merkezi  
Sanayi Mh. Manolya Sk. No:3 K:3 4. Levent/İstanbul

**E. DOSYA KONUSU: Sigorta Bilgi Merkezi (SBM)'nin Motaport platformu üzerinden ikinci el araç alım satım aracılık hizmeti vermesine menfi tespit verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.**

**F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 18.6.2010 tarih ve 4761 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 20.9.2010 tarih ve 2010-4-157/Öİ-10-133.SC sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu aynı tarih ve REK.0.08.00.00-130/380 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-62 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda,

- SBM tarafından www.motaport.com adlı bir internet sitesi kurulması ve bu internet sitesinde alım satımına aracılık edilecek binek araçlarının hasar ve pert geçmişlerinin sorgulanması hizmeti sunulmasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerini ihlal etmesi muhtemel görülmediğinden, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde Menfi Tespit Belgesi verilmesinin yerinde olacağı;

- Bununla birlikte, araçların hasar ve pert geçmişlerinin sorgulanması hizmeti sunulması için kullanılacak veri tabanının rakip teşebbüslere veya benzer nitelikli hizmetler sunan teşebbüslere satılmaması veya kullandırılmaması kararının, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında iki yıl süre ile aynı Kanun'un 4. maddesi uygulamasından muaf tutulmasının yerinde olacağı,

görüşüne yer verilmiştir.

**H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

**H.1. İlgili Pazar**

**H.1.1. İlgili Ürün Pazarı**

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "internet üzerinden araç alım-satımına aracılık hizmetleri" olarak belirlenmiştir.

**10-62/1277-481**

### **H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar**

Platforma erişimin her yerden mümkün olması ve platformda üzerinden aracılık edilen hizmetin ülke genelinde dileyen herkese hizmet verecek şekilde tasarlanmış olması nedenleriyle, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

### **H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme**

50 Bildirimin konusunu SBM'nin Motaport platformu üzerinden ikinci el araç alımına aracılık etmesi ve araç hasar-pert bilgisi sorgulama hizmeti vermesine ilişkin olarak menfi tespit belgesi talep etmesi oluşturmaktadır. Bununla birlikte, başvuru sahibi taraflara sorulması üzerine, hasar pert bilgisi sorgulanması hizmetinde kullanılacak veri tabanının, benzer hizmetler vermek isteyecek teşebbüslere kullandırılmamasının tasarlandığı ifade edilmiştir. Dolayısıyla, SBM'nin internet üzerinden araç alım-satımına aracılık hizmetleri sunması ile söz konusu hizmetlerin sunulmasında kullanılacak veri tabanının rakiplere kullandırılmaması kararları birbirinden bağımsız olarak ele alınarak değerlendirilmiştir.

Başvuru'da Kurul'un menfi tespit vermemesi halinde, başvurunun muafiyet başvurusu olarak kabul edilmesi talebi bulunmaktadır.

#### **H.2.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi**

60 Kurulun bir teşebbüsün menfi tespit belgesi talebine olumlu yanıt verebilmesi için öncelikle başvuru konusunun 4054 sayılı Kanun'un 4, 6, ve 7. maddelerine aykırılık oluşturabilecek bir yönünün olmaması gerekmektedir.

SBM'nin Motaport platformu aracılığıyla internet üzerinden ikinci el araç alım-satım işlemlerine aracılık hizmeti vermesi ve bu kapsamda SBM bünyesinde tutulan bilgileri bedelli veya bedelsiz olarak paylaşmasına yönelik uygulamasının Kanun'un ilgili hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

70 SBM'nin kuruluş amacı alt bilgi merkezleri aracılığıyla hayat, sağlık, trafik vb. sigortalara ilişkin verileri tutulmasını sağlamaktır. Bu yolla, sigorta şirketleri bakımından sigortalanacak varlığa ilişkin en doğru bilgiye ulaşmak mümkün olacak ve sigorta pazarının daha etkin çalışması sağlanabilecektir. SBM nezdinde kurulan alt bilgi merkezlerinin koordinasyonu Koordinasyon Komitesi tarafından yerine getirilmekte ve söz konu Koordinasyon Komitesi en az üç alt bilgi merkezinin Yönetim Komitelerinin atanmasıyla oluşturulmaktadır. Koordinasyon Komitesi oluşturulurken Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (TSRŞB)'nin üç, Hazine Müsteşarlığı'nın bir üye belirleme hakkı bulunmaktadır. Koordinasyon Komitesi'nin diğer üyesi ise Merkez Müdürü'dür. Merkez Müdürü'nün TSRŞB tarafından önerilecek üç aday içerisinde Müsteşarlığın uygun görüşü üzerine atandığı da dikkate alınınca SBM'nin TSRŞB kontrolünde olduğu değerlendirilmiştir. TSRŞB'nin bir teşebbüs birliği olduğu göz önünde bulundurulduğunda, SBM'nin kurulması, SBM bünyesinde kurulacak alt bilgi merkezlerinde verilerin toplanması, bu verilen belli bir ücret karşılığında Motaport üzerinden pazarlanması ve bu bilgilerin Motaport'un rakipleri 80 paylaşılmaması gibi kararları teşebbüs birliği kararları niteliğinde olduğu açıktır.

SBM'nin internet üzerinden araç alım-satım aracılık hizmetleri sunma kararı esasen herhangi bir rekabet kısıtlaması taşımamaktadır. Dosya mevcudu bilgilere göre, pazarda yeni olan Motaport'un inceleme konusu hizmet yoluyla pazarda bir hâkim durum oluşturulması ya da var olan bir hâkim durumun güçlendirilmesi muhtemel değildir.

İnceleme konusu işlemin nitelik itibarıyla 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bir ihlal içermesi de muhtemel değildir.

## 10-62/1277-481

Diğer yandan, hasar-pert bilgileri veri tabanının rakip teşebbüslere kullandırılmaması ve pazarlanmaması kararına 4. madde penceresinden bakıldığında, bir teşebbüs birliğinin bir pazardaki rekabet ilişkilerini değiştirme potansiyeline sahip bir ekonomik varlığı, belirli bir teşebbüse kullandırma ve diğerlerine kullandırmama kararı aldığı görülmektedir.

SBM, Motaport platformu üzerinden müşterilerine muadili olan platformlardan farklı olarak araçların geçmiş bilgilerine ulaşma imkânı tanımaktadır. Araç almak isteyen kişilerin en çok önem verdiği bilgilerden biri olan araç geçmiş bilgisinin sunulması ise Motaport açısından rakiplerine karşı önemli bir avantaj sağlamaktadır. Motaport'un SBM bünyesinde tutulan araç hasar bilgilerine hiçbir maliyete katlanmaksızın erişmesi ise bu avantajını artırmaktadır. Bilindiği üzere iki farklı taleple karşılaşılan bu pazarlarda, pazarın bir tarafında elde edilen avantaj, pazarın diğer tarafını da etkilemektedir. Bu bakımdan tüketicilerin platforma olan taleplerinin artması, ilan verenler (bayiler, galericiler ve gerçek kişiler) ile sponsorlar ve reklam verenlerin platforma olan talebini de artıracaktır. Pazardaki rekabet üzerinde önemli bir etki yaratması muhtemel olan veri tabanının teşebbüs birliği kararı ile tek bir hizmet sunucuya kullandırılmaması 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal eder niteliktedir.

Burada, lehine karar alınan teşebbüsün, karar alıcı konumundaki teşebbüs birliğinin bir unsuru olmasının, teşebbüs birliği kararının rekabeti bozucu etkisini ortadan kaldıracak nitelikte olmadığı vurgulanması gerekmektedir. Ayrıca, inceleme konusu kararın niteliğinde bir değişiklik yaratmamakla birlikte, konuya ilişkin kararın gerekliliğinin altının çizilmesi bakımından, inceleme konusu ekonomik varlığın kamu otoritesi kullanılarak, ancak, ekonomik güç ya da gelir yaratılması maksadı taşınmadan ilgili teşebbüs birliğine devredildiğinin vurgulanmasında yarar görülmektedir.

### H.2.2. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

Menfi tespit alamayacağı düşünülen işleme bireysel muafiyet tanınabilmesi için aşağıda sayılan şartların aynı anda sağlanması gerekmektedir:

- Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması,

Motaport'un aktif hale gelmesi ile birlikte tüketiciler bakımından platformun muadili olan internet sitelerinde olmayan araç geçmiş hasar bilgisine ulaşmak belirli bir ücret karşılığında mümkün olacaktır. Her ne kadar bu bilgilere TRAMER'in internet sitesi üzerinden veya sms mesajı yoluyla ulaşılma imkânı varsa da tek bir platform üzerinden araç ilanlarına ve plaka numarasını girerek söz konusu aracın geçmiş bilgilerine ulaşılması Kanun'un 5. maddesinin (a) bendi kapsamında bir "yenilik" ve "iyileşme" olarak kabul edilebilecektir.

İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte pek çok işlem gibi otomobil alım satım işlemleri de internet aracılığıyla yapılmaya başlanmıştır. Türkiye'de her yıl yüz binlerce araç el değiştirmekte ve bu işlemler için giderek yaygın bir şekilde internet platformu kullanılmaktadır. Tüketiciler için oldukça önemli olan araç geçmiş bilgilerin internet sitesi gibi erişmenin oldukça kolay olduğu bir platformda sunulması, tüketiciler bakımından önemli bir fayda ortaya çıkarmaktadır. Tüketiciler önce araba ilanını bulup sonra başka bir

## 10-62/1277-481

platform üzerinden ilgilendikleri aracın geçmiş bilgisine bakarak zaman kaybetmek yerine aynı platform üzerinden işlemlerine gerçekleştireceklerdir. Dolayısıyla işlem kolaylığı açısından tüketici faydasına olan bir hizmet sunulmaya başlanacaktır. Bunun yanında Motaport tarafından sunulan bilgilerin SBM bünyesinde tutulan verilere dayanması ise sunulan hizmetin güvenilirliğini temin etmesi nedeniyle ortaya çıkaracağı faydayı artıracaktır. Dolayısıyla işlem Kanun'un 5. maddesinin (b) bendi ile aranılan "tüketici yararı" şartını karşılamaktadır

140 Diğer taraftan, pazarda faaliyet gösteren diğer teşebbüslerin uzun zamandan beri faaliyetlerini sürdürmeleri, çok çeşitli hizmetler sunmaları ve hasar pert bilgisi sorgulama hizmetinin sunulan pek çok hizmetten sadece birisi olması da dikkate alınarak bu aşamada pazarın önemli bir kısmında rekabetin ortadan kalkamayacağı değerlendirilmiştir.

Bu bakımdan dosya mevcudu bilgilere göre, başvuru konusu işlem (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan şartları karşılamaktadır. Öte yandan, "rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması" kriteri yönüyle bakıldığında, internet üzerinden araç alım-satımına aracılık hizmetleri pazarında faaliyet gösterecek söz konusu teşebbüsün -kamu gücüne dayanılarak elde edilen önemli bir avantajla sektöre giriş yaptığı da dikkate alındığında- kalıcı varlığını temellendirmesi için üç yıllık bir sürenin yeterli olacağı kanaatine varılmıştır. Ayrıca, inceleme konusu işlemin pazarda yaratacağı etkinin yönü tahmin edilebilmekle birlikte, bu etkinin büyüklüğü henüz bilinmemektedir. Tanınacak bir muafiyetin zaman içerisinde piyasadaki rekabetin ortadan kaldırılması sonucunu yaratmaması için de tanınacak muafiyetin mezkûr süre ile sınırlandırılması gereklidir.

## I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

160 1. Sigorta Bilgi Merkezi tarafından www.motaport.com adlı bir internet sitesi kurulması ve bu internet sitesinde alım satımına aracılık edilecek binek araçlarının hasar ve pert geçmişlerinin sorgulanması hizmeti sunulmasına, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerini ihlal etmesi muhtemel görülmediğinden aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde Menfi Tespit Belgesi verilmesine,

2. Araçların hasar ve pert geçmişlerinin sorgulanması hizmeti sunulması için kullanılacak veri tabanının rakip teşebbüslere veya benzer nitelikli hizmetler sunan teşebbüslere satılmaması veya kullandırılmaması kararına, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında üç yıl süre ile muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.